

Pilari 4 investointi 4: Otetaan käyttöön hoitotakuuta edistävät palvelumuotoillut digitaaliset innovaatiot

Mobiilisovellusten ja digitaalisten palveluiden arviointimalli, Digi-HTA

Jatkuvasti kasvava sosiaali- ja terveydenhuoltoon tarjottavien mobiilisovellusten ja digitaalisten palveluiden tarjonta on nostanut esille tarpeen arviointimallille, jonka avulla sekä soten ammattilaiset, että kansalaiset voisivat paremmin tunnistaa vaikuttavat, kustannusvaikuttavat, tietoturvalliset sekä käytettävyydeltään ja saavutettavuudeltaan kaikille loppukäyttäjille soveltuvat tuotteet. Lisäksi kehitystyössä on huomioitava kansainvälinen yhteistyö eri foorumeilla sekä lääkinnällisten laitteiden regulaation (MDR) aiheuttamat muutokset luokittelussa. Arviointimalli perustuu vuonna 2020 käynnistettyyn Digi-HTA-arviointitoimintaa, jota edelleen kehitetään.

Tavoitteet: Digi-HTA-arviointitoiminnan kautta tuetaan vaikuttavien, kustannustehokkaiden, tietoturvallisten sekä helppokäyttöisten ja saavutettavien mobiilisovelluksien ja digitaalisten palveluiden käyttöönottoa Suomen sotessa sekä kansalaisten itse- ja omahoidon, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tukena. Tuetaan uudenlaisten toiminta- ja palvelumallien, kuten etäyhteyksillä toteutettavien palveluiden, jalkauttamista. Edelleen kehitetty Digi-HTA-arviointimalli huomioi soten erityisvaatimukset sekä harmonisoituen kansainvälisiin HTA-käytäntöihin ja regulaatioon tukee vaikuttavien ratkaisujen levittymistä EU-markkinoilla.

Toimenpiteet: Yhteistyötä toteutetaan hyvinvointialueiden sekä THL:n kanssa toiminnan kehittämisessä ja käyttöönottojen tukemisessa. Yritysyhteistyöllä tuetaan tuotteiden laadun kehittämistä ja edistetään sitä kautta markkinoille pääsyä tarjoten samalla tieteellistä neuvontaa. Kansainvälinen, erityisesti EU-tasoinen, yhteistyö arviointimallin yhteensopivuuden kehittämiseksi on myös keskiössä toimenpiteitä toteutettaessa. Kattavaa viestintä toteutetaan kaikille yhteistyötahoille toimintasuunnitelman mukaisesti hankkeen sisällä sekä ulkoisesti nojaten THL:n ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen viestintäkokonaisuuteen mm. Säännöllisten etätapaamisten ja tapahtumaesiintymisten kautta. Tietoisuutta hankkeen tavoitteista, toimista ja tuloksista pyritään jakamaan yhteistyössä viranomaistahojen, tutkimuslaitosten, hyvinvointialueiden, ammattilais- ja potilasjärjestöjen sekä teknologiajärjestöjen kanssa. Lisäksi käydään sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla tiivistä keskustelua eri verkostoissa mobiilisovellusten ja digitaalisten palveluiden arviointimallin kehittämisestä tuottaen julkaisuja. Tutkimusyhteistyön avulla tehdään hyvien arviointikäytäntöjen analyysiä, ja tunnistetaan regulaation asettamia vaatimuksia sekä soten erityispiirteet (esim. integraatiotarpeet), jotka huomioidaan Digi-HTAn kehittämisessä. Käyttöönottoa tukien kasvatetaan Digi-HTA-arviointien määrää sekä toteutetaan osallistavaa yhteistyötä hankkeeseen sitoutuvien hyvinvointialueiden hankinta- ja laatutoimintojen kanssa.

Tuotokset: Jatkojalostetaan Digi-HTA-arviointitoimintaa tuottaen kansallinen mobiilisovelluksien ja digitaalisten palveluiden Digi-HTA-julkaisuportaali. Digi-HTA-arviointitoiminnan kautta jaetaan tietoa toimivista digitaalisista ratkaisuista ammattilaisille, samalla kansalaiset saavat tietoa laadukkaista mobiilisovelluksista ja digitaalista palveluista. Kansainvälisen yhteistyön ja tutkimuksen kautta harmonisoidaan vaatimuksia eri maiden välillä ja edistetään Suomen tunnettavuutta keskeisissä toimielimissä. Tuetaan hyvinvointialueita ja ammattilaisjärjestöjä vaikuttavien digitaalisten ratkaisuiden arvioinnissa jakamalla tietoa Digi-HTA-arvioinneista osana terveystieteistä ja kliinistä päätöksentekoa. Osallistutaan aktiivisesti kansallisiin digitaalisten teknologioiden korvattavuutta koskeviin valmisteluihin ja mahdolliseen pilotointiin.

Karkea aikataulu: Hankkeen toimenpiteet vuosina 2023- 2025 ja niiden vaiheistettu suunnitelma on esitetty alla olevassa kuvassa. Toimenpiteet sisältävät arviointimallin kehittämisen ja kansainvälisen yhteistyön sekä Pohjoismaisella että EU:n tasolla. Kehittämien keskittyy vuosille 2023-24 ja siinä huomioidaan kansainvälinen HTA-toiminta, regulaatio ja sosiaalihuollon erityisvaatimukset. Tietoisuutta arviointimallista ja sen hyödyntämisestä edistetään sekä hyvinvointialueiden että kansalaisten keskuudessa esim. viestinnän ja tiiviin yhteistyön avulla. Arviointimallin toteutus vaatii jatkuvaa yhteistyötä teknologiayritysten ja heidän etujärjestöjensä kanssa ja tätä aloitettua yhteistyötä jatketaan koko hankkeen ajan.

	2023				2024				2025			
	1Q	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q	3Q	4Q
Mobiilisovellusten ja digitaalisten palveluiden arviointimalli												
Suunnitteilla												
Toimenpiteet, jotka edistävät arviointimallin hyödyntämistä kansalaisten itse- ja omahoidon, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tukena												
Tehtävä käynnissä												
Yhteistyö hyvinvointialueiden kanssa arviointimallin käyttöönotossa ja sitä tukevien toimintamallien luomisessa												
Kansainvälinen yhteistyö (kansainväliset HTA-toimijat, EU ja pohjoismaat)												
Tehtävä valmis												
Arviointimenetelmän harmonisointi huomioiden muiden maiden HTA-toiminnot sekä regulaation asettamat vaatimukset												
Viestintä: kansalaiset, ammattilais- ja potilasjärjestöt, hyvinvointialueet ja teknologiayritysten etujärjestöt												
Yhteistyö teknologiayritysten ja heidän etujärjestöjensä kanssa												
Sosiaalihuollon erityisvaatimusten tunnistaminen ja niiden integrointi osaksi arviointimenetelmää												
Arviointimenetelmän pilotointi ja käyttöönotto sosiaalihuollon mobiilisovelluksille ja digitaalisille palveluille												

Kustannusarvio: 800 000 €.

Mittarit: Digi-HTA-arvioitujen ja arviointiprosessissa olevien tuotteiden, Digi-HTA-arvioiteja mobiilisovelluksiin ja digitaalisiin palveluihin liittyvissä pää- töksissään hyödyntävien hyvinvointialueiden määrä sekä aiheesta tuotetut julkaisut. Kyse- lyillä kerättävä tieto siitä, kuinka kattavasti kansalaiset ja potilasjärjestöt hyödyntävät Digi-HTA-arviointien tuottamaa tietoa. Digi-HTA-arviointimallin yhteensopivuus kansainvälisten käytäntöjen ja regulaation asettamien vaatimusten kanssa sekä aktiivisuus kansainvälisessä yhteistyössä.